

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus sacerdotalis d' sacrame[n]tis: deq[ue] diuinis
officiis: et eoru[m] administrat[i]o[n]ibus**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 1512

VD16 N 1517

Prologus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30634

Prologus

Edice cu

m ra teipm. Lu. iij. ca.
Sic ait Grego. pma
pte sui pastoralis. ca.

ij. Quis aut cogitationū vulnera
occultiora nesciat eē vulneribus
viscerū? Nimirū videt medicinam
spūalem multo subtiliorē: debere
fore medico corpals. q̄ vt hñ curet
vitia/multa peritia op̄s habet:
p̄sertim vt vim pigmentoz spūa/
lum considerans p̄s q̄ ceteros
curare d̄sideret/circūquaq; regu/
las medicine cognoscat. Alioq̄n
si art̄ spūalis impitū z in seip̄o
ignorantie confossus vulneribus
alios mederi p̄peret: audire nō im/
merito merebit/medice cura tei/
psum. Magna q̄ppe stulticia est:
vt idē ait Greg. si aliq̄s alios me/
deri p̄perat/ q̄ z ip̄e i facie vulnus
portat. Et max̄s plane demētia
est vt inq̄t in pastoralis. ca. ij. dū hi
q̄ nequaq; p̄cepta spūalia cogno/
uerūt/cordis se medicos p̄fiteri n̄
metuūt: dum q̄ pigmentoz vim
nesciūt/ videri medici carnis cru/
bescūt. Recte igit̄ cuiuslibet taliū di/
cit̄/medice cura teipm. Quos igit̄
tur medicos cordiū appellare ad
p̄ns melius cōuenit q̄ curatores
animaz: ip̄os vicē rectores ecclesi/
arum q̄b̄ ille thesaurus ē tradit̄
p̄ quo non parceret de^o p̄ q̄ p̄rio
filio suo non pep̄cit. vt d̄r ad Ro/
manos. viij. ca. Quib; etiam ille
vulneratus qui incidit in latrōes
curandus fouendusq; a sanari/

tano relictus est. Luc. x. ca. Qm̄/
cuiq; em̄ ip̄sori dicit̄: Curā ill̄
habe. Et rursus deus p̄ prophe/
tam: Custodi v̄rum istum: qui si
lapsus fuerit/anima tua erit p̄ ani/
ma ipsius. Porro dominus per
Ezechielem tertio z tricesimoter/
tio capitulo comminatur cuiuslib;
curatorū/dicens: Sanguinem ei^o
de manu tua requiram. quasi di/
ceret: quia vita et mors subdito/
rum posita est in manus prelato/
rum. Vñ dicitur Judith octauo
capitulō: Ex vobis p̄det anima
illozum. Hac itaq; sententia com/
monitus quisq; prelatozum et re/
ctozum penset periculum sui re/
giminis: z artem doctrinamq; di/
scat spiritualis curationis: quate/
nus in se ignorantie curare possit
vulnera: et in subditorum cordi/
bus per sanam doctrinam et salu/
bram penitentiam sciat sanare cō/
tagia delictozum. Ne (quod absit)
dum sanandi regulas nesciat: et
ad sanandum commissos subdi/
tos festinet: iuste sibi obijci audi/
at de eisdem: Medice cura tei/
psum. Recte nanq; prelato igno/
ranti dicitur vt prius in se suffici/
entem artem curadi spūaliū mor/
borum habeat/q̄z emplastrū sanā/
dis vulnerib; adhibeat. Nam vt
ait Gratianus in regi. Clericuz
duz est et dicere pudet/q̄ sacerdo/
tes oucatum arripiunt qui exor/
dium religiose vite non nouerūt.
Licet in quibusdam catholicis
mysterijs ignorantia toleranda

Prologus

foret: eo q̄ in plerisq; meli⁹ ē vela/
re q̄ enudare. In q̄busdā etiā iu/
rita Aug. in li. de v̄bis dñi/meli⁹ ē
fidel' ignorātia q̄ temeraria scien/
tia. In eccl'astic' tñ misterijs ordi/
nandis disponēdisq; oino dāna/
bilis ē. De q̄b; ē illud v̄bū apli. i.
ad Corin' .xiiij. Siq̄s aut' igno/
rat ignorabit. Ordinis nāq; igno/
rātia: q̄ vitz ordine q̄cqd agendū
est in eccl'ia cōturbat negotioꝝ na/
turā formāq; m̄ ritoꝝ. Nam sta/
tut' facere iniuriā vel h̄r' nō ē in/
telligere/s; errare. vt inq̄t Ambō.
sup' Bri imaculan'. Hinc ē q̄ do/
min⁹ requirit suūm prudentē quez
cōstituit sup' familiā suā. Mat.
xxiiij. Prudentē dixerō: vt sciat q̄
ordie/q̄ sensu/ q̄ mō/ q̄ fine q̄cqd
gerēdum sit. Alioq̄n si cec⁹ ceco
ducatū p̄ster/nōne ambo in foueā
cadūt: Mat. xv. Nō em̄ cec⁹ cecū
ducere pōt: sic nec indiscret⁹ plar⁹
subditū indiscretū p̄t p̄ viam du/
cere salutis. Et qm̄ his piculosis
tpib; in plurib; eccl'is p̄ sctā insti/
tuta i administrādis sacris: q̄ sūt
instrumēta spūalis curatiōis: ple/
rosq; nō tā errasse q̄ variasse cir/
ca eadē cognouim⁹: adeo vt vera
sit illa rabanēsis snia. Cōmune ē
medicoꝝ semo circa egritudines
variare. Vñ si tres vel q̄tmor me/
dici veniūt ad infirmū nūq; i assi/
gnatiōe v' exhibitiōe cure veni/
unt. Nec ille. Et h̄ idēz q̄ vix sit
beu n̄ris tpib; res fidelib; subie/
cta pplis q̄tidiana experientia cla/
ri⁹ manifestat. Profecto siq̄dē cū
aliq̄d sacroꝝ administrādū sit in
eccl'ia dei/vix diocesis toti⁹ cler⁹ in
ip̄o ritu z canonice tradēdo p̄cor/
dat aut' uenit. S; nūc in hac ec/
clesia hic addit/ i alia ille minuit:
ille p̄ponit postponenda/ ille post/
ponit p̄ponenda: ille b̄ndictionez
psuadet/ille neq̄q; asserit: ille cor/
rigit libz tāq; deumz erroneū/
ille corrigit corrigentē tāq; ignā/
rū. Sic p̄ati mutua discrepātio/
ne collidētes/ nō sine graui scādā
lo anios subditoꝝ in p̄fusionis la/
byrinthum p̄cipitat z demergūt.
Porro nos Stanislaus dei z apli/
ce sedis grā ep̄s postnomēsis par/
na sollicitudine pastoralis officij
exercitati in tot fluctuagos excur/
sus viā cupiētes oñdere certioꝝe:
p̄ntem tractatū d' administrādis
rite eccl'astic' sacris celebrandisq;
missaz solēnijs z censuris eccl'asti/
cis canonice obseruandis/ p̄uenera/
bilē viz mḡ m̄ Nicolau de ploue/
decretorū doctorē/capellanū n̄m
deuotū fidelit' collectū z plena dis/
cussioe masticatū/de fratru n̄roꝝ
postnomēsis capli cōsilio z assen/
su p̄ua deliberatiōe approbatuz:
omnib; z singulis rectorib; eccl'ia/
rū parochialū habendum z tenē/
dum ad vnguē p̄fecte p̄cipim⁹ et
mādam⁹: volētes s; ipz i admini/
strādis sacris celebrādis offi' ijs/
censurisq; obseruandis oēs et sin/
gulos dirigi z gubernari. Statu/
entes q̄ si (q̄d absit) q̄sp̄iā p̄ archi/
diaconū n̄m aut p̄ testes n̄ros sy/
nodales tpe visitatiōis repr⁹ fue

De sacramētis i genere

rit qui s; dicti tractat formā/ mo- dumz dispositionē se nō gesserit i omniū s; dicit; aut q̄ eundem nō habuerit pre manib; penam syno- dalam irremissibilr psoluendaz p p̄ma vice se nouerit incurfurū: p alijs v̄o vicib; ad arbitrium n̄m decetero puniendū.

De sacris in genere.

Moniāna

q̄tura humana post la- psionē considerata sub alli- gatione peccati maxime eget gr̄a dei: p̄ quam ab illa infectione pcti purget; z ad statum original' iusti- cie reducat. iurta illud: *Q̄s pec- cauerunt z egent gr̄a dei.* ad Ro. iij. et. v. c. Tal' aut' gr̄a purgans i- fectionē in trib; consistit: q̄ vnicui q̄ sunt necessaria ad salutem. que sunt fides/bona opatio/z fidei sa- cramēta. Hec autem tria s̄m Hu- gonē de sacramēt; li. j. pre. x. ita sibi coherent vt salut' effectū h̄e nō possunt si s̄l' nō fuerint: qz fides nec h; meritū si dū p̄ opari negli- git. iurta illud *Jaē. ij.* Fides sine opib; mortua ē. Nec bonū op' ali- qd ē sine fide: sine q̄ impossibile ē placere deo. ad *Heb. xj.* Et rur- sus fides opans boiem sc̄ficare nō suffic̄ si eā q̄ in sacris dei consi- stit sc̄ficationē p̄tēnit. Hec *Hu- go.* Hinc est q̄ v̄tus sacroꝝ eccl̄i- sticoꝝ p̄ salutar' p̄fectu multū est nobis n̄caria: cū ipa sint occasio z

auxiliū n̄m a pctō resurgēdi: z in ipis tota medicina n̄is vulnerib; salutar' cōsistit: s̄m *Tho. i.* cōpen- theologice v̄yat; li. vj. c. j. nō q̄ in eis gr̄a subiectiuat' p̄tineat/ v̄l' cā- lit' p̄ ea efficiat: cū in sola aīa habe- at collocari z a solo deo infūdi: s; qz in ill' z p̄ illam gr̄az curationis a sūmo medico iesu ch̄risto optet haurire: eo q̄ nō alligauit suā po- tentiā de' sacramēt; / qn̄ etiā p̄ ali- am viā gr̄am p̄ferre valeat: s; ma- gistrū suāz li. iij. dis. j. p̄ qd̄ de' sanāz iustificāz pctōre iustificat ipm̄ autoritative: sacra v̄o effecti- ue per gratiam in eis tanq̄ in va- sis contentā.

Quid sit sacm̄ z q̄t sint.

Ies aut sa

l cramentum mult; mo- dia diffiniat: tñ s; doc. cōcordiā sic diffinit in lib. de doct. ch̄riana. Sacm̄ ē inuisibil' gr̄e visibil' forma: ita q̄ et' silitugi- nē gerēs z cā existat. Ex q̄ diffini- tiōe habent' differētie sacroꝝ vete- ris z noue leḡs. Illa em̄ q̄ figura- bant nō efficiebāt: qz gr̄am signifi- cabāt quā tñ nō efficiebant. Sa- cramēta noue leḡs sūt septē: bap- tismus/ p̄firmatō/ eucharistia/ extre- ma vnctio/ p̄nia/ sacer ordo/ z m̄ri- moniū. Ista at' sūt tanq̄ sufficien- tia p̄ ch̄m ordinata i remediū eccl̄ie militant'. S; circa h̄ p̄side- randū ē *Primo* q̄ qdam data s̄

A iij